

**STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ
A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE**

ÚSTŘEDNÍ INSPEKTORÁT

Květná 15, 603 00 Brno

tel.: 543 540 201, fax: 543 540 202

e-mail: epodatelna@szpi.gov.cz, ID datové schránky: avraiqg

Vyřizuje: Ing. Miloš Kavka Tel.: 542 426 611 E-mail: milos.kavka@szpi.gov.cz

Čj.: SZPI/AA909-258/2015

Datum: 29. července 2015

Skutečně zdravá škola, z. s.

Tom Václavík

odborný garant

Bendlova 150/26

613 00 Brno

Email: tom@skutecnezdravaskola.cz

Vážený pane Václavíku,

dne 22. 7. 2015 jste se na náš úřad obrátil se svým sdělením o programu, jenž ve svých kritériích po školních jídelnách požaduje doložení původu čerstvých produktů a masa. Pokud jde o maso, tak chcete, jak píšete, nastavit jako povolený původ „Česká republika“, ovšem nikoli „vyrobena“, ale původ zvířat z českých farem. Poskytujeme Vám naše vyjádření k Vaším otázkám.

Za prvé. Na otázku, zda může školní jídelna (provozovna školního stravování) požadovat po svém dodavateli důkaz o původu nakupované suroviny, existuje jednoduchá odpověď – v rámci odběratelsko-dodavatelských vztahů si můžete jako odběratelé dohodnout s dodavatelem vlastní specifické podmínky dodávaných produktů. Samozřejmě s ohledem na nastavené legislativní možnosti stávajícího obchodování s potravinami.

Za druhé. Na otázku, je-li možné z dokladu zjistit, ze které země, kraje či farmy pochází konkrétní suroviny, je odpověď složitější. Jednoduché nastavení kritéria „země původu Česká republika“ Vám dle stávající legislativy automaticky nezajistí původ masa ze zvířat jen z českých farem. Důvodem jsou tyto skutečnosti:

V současné době je právní úprava nastavena tak, že je obecně původ potravin nepovinný údaj. Stává se povinným pouze tehdy, když by spotřebitel mohl být uváděn v omyl. Povinné je naopak značení země původu u šesti druhů masa, a to hovězího, rybího a od 1. 4. 2015 též vepřového, skopového, kozího a drůbežího masa. Nicméně ani v tomto případě nejsou podmínky pro uvedení země původu masa totožné pro všechny uvedené druhy masa.

V případě baleného i nebaleného čerstvého hovězího masa musí být uvedeny údaje o poraženém zvířeti:

- referenčním číslem nebo referenčním kódem zajišťujícím vztah mezi masem a zvířetem,
- číslem schválení jatek, v nichž bylo zvíře poraženo, a názvem země, kde se tato jatka nacházejí; údaje se uvedou ve tvaru „Místo porážky: (název země) (číslo schválení)“,
- číslem schválení bourárny, kde bylo jatečně opracované tělo bouráno, a názvem země, kde se tato bourárna nachází; údaje se uvedou ve tvaru „Místo bourání: (název země) (číslo schválení)“,

- názvem země, kde se zvíře narodilo, kde bylo vykrmeno a kde bylo poráženo; v případě, že název země je ve všech případech totožný, mohou se údaje uvést slovy „Původ:“ a dále se doplní název země, u baleného masa se tyto údaje uvádějí na etiketě, u předem nezabalenoho čerstvého hovězího masa se požadované údaje v písemné podobě umísťují na viditelném místě v prodejně.

Na webových stránkách <http://www.hovezimaso.cz> lze ověřit původ pořízeného hovězího masa, ale jen toho, které pochází ze zvířat v tuzemsku chovaných a také poražených.

Země původu ryb se označuje tzv. místem odlovu nebo místem odchovu ryb. Takové místo lze zjistit podle kódu. Tyto kódy lze nalézt na etiketách mrazených ryb, rybích výrobků i na konzervách. Odběratelé se tedy mohou dozvědět, že rybí výrobky označené FAO č. 27.III d jsou z Baltského moře. Na etiketě může být uvedeno buď jen kód FAO anebo slovně jen oblast anebo kód FAO i oblast, přičemž všechny možnosti jsou správné. Samozřejmě vždy se uvádí jen jedna oblast, nelze, aby na jedné rybě bylo více oblastí odlovu.

U skupiny „vepřové, skopové, kozí a drůbeží maso“ se zemí původu označuje kombinace informací o zemích, kde bylo zvíře chováno a poráženo. Musí být uvedeno doslovně "Chov v:", a "Porážka v:". Ze značení by se měl odběratel masa dozvědět, odkud zvíře pocházelo a kde bylo poráženo. Kromě těchto základních údajů o zemi původu masa je na balených potravinách u živočišných produktů požadováno také uvedení oválného razítka s číslem schválení výrobce/balíče. Nynější legislativa tak například umožňuje, aby byl kód pro Českou republiku CZ uváděn u kuřat chovaných na Slovensku, která byla do ČR dovezena z Polska, kde byla porážena, a u českého zpracovatele byla pouze naporcována a zabalena. Ale údaj o tom, kde se kuře vylíhlo a bylo poráženo, tady nechybí.

U doložení původu potravin platí, že provozovatelé potravinářských podniků (PPP) zajistí v podnicích, které řídí, aby informace týkající se nebalených potravin určených pro konečného spotřebitele nebo k dodání do zařízení společného stravování byly předány tomu PPP, který potraviny přebírá, aby bylo možno poskytnout povinné informace o potravinách konečnému spotřebiteli, pokud to bude nutné. To se ale týká jen povinných údajů, tj. např. označování původu masa. U nepovinných údajů jako např. „z českých farem“ by si mohli PPP tyto informace předávat, ale protože se jedná o dobrovolné údaje, je na PPP, jakou vhodnou formu, jak to řeší, si zvolí.

Původ ostatních potravin lze zjistit zpravidla především z údajů na dodacím listu. Nicméně to se týká údajů o zemi původu, nebo ještě tak údajů o místu provenience potraviny. Informace, ze které konkrétní farmy pochází např. zelenina, bývají v dokladech uvedeny zřídka.

Závěrem mi dovoluji poděkovat Vám za Vaši důvěru

S pozdravem

Ing. Jindřich Pokora
ředitel odboru kontroly, laboratoří a certifikace